

Svěcení magistrály

Proč Štvanice není pro koncertní sál tou nejlepší lokalitou

Praha potřebuje moderní koncertní sál. Bude to budova celonárodního významu. To jsou dvě premisy, na nichž se shodnou snad všichni, kdo o tomto **strhujícím tématu** hlouběji přemýšleli. Otázka, kde by taková budova měla stát, už ovšem budí spory.

ONDŘEJ
CÍSLER
architekt

Představa, že bychom byli schopni vytvořit něco, co bude posilovat naši hrdost a tmelit generace našich potomků, je krásná a povzbuzující. Takový dům nakonec přinese užitek i těm, kteří ho navštěvují jen zřídka, či dokonce vůbec. Dokladem budiž, že nové koncertní sály zažívají v posledních letech po celém světě mohutnou vlnu rozvoje, prakticky každá evropská metropole takovou budovu má nebo o její stavbě vážně uvažuje. I u nás se řada odborníků a politiků o nový sál pro Prahu aktivně zasazuje a připravuje jeho koncepci.

Zásadní a zatím uspokojivě nedořešenou otázkou je v našich podmínkách umístění takové instituce. Je ovšem jasné, že musí splňovat několik obecných požadavků. Místo, kde nový hudební sál bude stát, musí být: dostatečně velké, v obecním vlastnictví a dobře dopravně obsluhované – přístupné pro pěší, hromadnou dopravu, kamiony i automobily (včetně jejich parkování). A co je hlavní: především by mělo být lokalizováno v samotném centru města. Dalo by se říci, že vztah k centru, potažmo jeho „pohlednicovému“ obrazu, je kromě akustiky hlavním tématem architektury koncertního sálu.

Ostrov, sport a umění

Jako nejlepší lokalitu označil v tiskové zprávě pro ČTK ředitel festivalu Pražské jaro Roman Bělor východní cíp ostrova Štvanice. Jakkoliv hovoří jménem úctyhodné primátorské komise, faktickou argumentaci, proč právě tam, v zásadě neuvádí. Řešení, které nabízí, je přitom problematické hned z několika důvodů.

Záměr stavět koncertní sál na Štvanici je výsledkem průniku dvou koncepcí, na jejichž základě jsou v Praze rozmístěny významné instituce. Jedna je „tradiční pražská“, která umísťuje všechny velké stavby tohoto druhu na břehy Vltavy – to si každý Pražan (stejně jako každý návštěvník metropole) snadno vybaví. Ta druhá je pozdější a navazuje na trend nahrazovat hradební okruhy měst analogiemi vídeňské Ringstrasse. V Praze byla tato koncepce během normalizace petrifikována výstavbou mimoúrovňové severojižní magistrály.

Štvanice je tedy zdánlivě dvakrát vhodná. Jedná se o lokalitu, která má řadu předností – například velký symbolický potenciál „plavby po Vltavě“. Je dobře dostupná pro automobilovou dopravu (přiléhá ke kapacitní komunikaci). Stej-

ně tak má ale i zásadní nevýhody, které odporují hned dvěma výše definovaným principům umístění – místo není a nikdy nebude pohodlně dostupné pro pěší (obzvláště v sezoně, kdy je chladno) a především není součástí městského centra – leží za někdejšími hradbami, daleko od historického středu Prahy.

To má několik dalších důležitých souvislostí – například zcela chybějící vazbu na stávající hudební instituce a popření hluboko zažitých sportovně-rekreačních funkcí ostrova, z níž ostatně pochází i jeho název. Tyto handicapy je jen těžko možné zamluvit. Nelze ani předstírat, že problémy by mohl vyřešit výjimečně geniální architektonický design: se skutečnou významností, s tím zvláštním, slavnostním pocitem, dojmem neopakovatelnosti místa se za původními hradbami – v Holešovicích, Dejvicích, na Smíchově ani na Žižkově – nepotkáme a je to tak správně. Patří to k řadě věcí stejně tak, jako že Vánoce jsou jenom jednou za rok.

Memento Hamburg!

Renomovaný italský architekt Renzo Piano definuje udržitelný rozvoj měst jako růst směrem dovnitř – dnešní města se rozpadají, a je proto potřeba znovu potvrdit význam jejich středu. Nesmíme tedy jen konzervovat umírající srdce našich měst, aby naše sídla žila. Musíme jejich stará srdce opravovat a pumpovat do nich novou energii.

Nejdůležitějším vodítkem pro úvahy o tomto tématu by měla být rovnováha mezi strhujícím kouzlem myšlenky nového hudebního chrámu a realistickou střídmostí při jeho koncipování. V přiběhých nových – nedostavěných a předražených – sálů v Hamburku a Paříži máme významná mementa přemrštěnosti a snahy smést reálné problémy sofistikované stavby hrubou ekonomickou silou.

Na pražské Štvanici by nový sál byl nejen zcela izolován od stávajících hudebních institucí, ale ještě by popíral hluboko zažitou sportovně-rekreační funkci ostrova, z níž pochází i jeho název

”

Severojižní magistrála je z pohledu architektů problematickým fenoménem. Na jednu stranu přináší pozoruhodné prostorové situace v kontextu pražské kotliny a vyhlídky, ze kterých je Praha jako na dlani. Na druhou stranu estakáda nikdy nebude plnohodnotným bulvárem, propojeným s okolní městskou strukturou. Podle dopravních odborníků přitom tuto situaci nijak nezmění ani zprovoznění tunelu Blanka, ani dostavba vnějšího dálničního okruhu Prahy.

I kdyby se magistrála stala pomyslným hledištěm Prahy, které by reálně nebylo pouhou dálnicí v moři živého města, nikdy se nestane jejím hlavním jevištěm. A hudba by měla znít na jevišti.

Memento i inspire. Nové koncertní sály v evropských metropolích (shora: Hamburk, Luzern a Reykjavík)

REPRO LN

Na shledanou na střeše Frankfurtu

Chci se stát kancléřem Spolkové republiky Německo. Těmito slovy zahájil Peer Steinbrück, kandidát na kancléře za SPD, minulou neděli svůj projev v rámci zahájení kampaně pro volby do Spolkového sněmu. Do čela volební kandidátky ho loni v říjnu zvolilo představenstvo strany, které mu dalo přednost před předsedou SPD Sigmarem Gabrielem a před Frankem-Walterem Steinmeierem – neúspěšným kandidátem posledních voleb.

Rozhodnuto bylo poté, co bývalý kancléř Helmut Schmidt Steinbrücka prohlásil

za Merkelovou. Peer Steinbrück následuje s téměř beznadějnými 27 procenty.

Sociální demokrat s tučným kontem

Steinbrückova kandidatura byla pro SPD rizikem od začátku. Poněkud toporně působící muž, který pochází z dobře měšťanské rodiny a jehož projev se vyznačuje severoněmeckým přízvukem, neodpovídá typickému obrazu sociálnědemokratického politika. Často působí málo lidově, příliš intelektuálně, a když má špatný den, dokonce arogantně. Protože je však už dlouho v

FRANZ
SCHINDLER
bohemista

STŘEDOEVROPSKÉ OKNO

V letech 2009–2011 si vedle svých poslaneckých diet vydělal 1,2 milionu eur. A image si moc nespravil ani tím, když

Minulý týden ovšem týdeník *Die Zeit* stejně jako deník *Frankfurter Rundschau* otočili o 180 stupňů a vyplnily své mediální kolegy, aby nepřehlíželi Steinbrückovy silné stránky. Reč, kterou pronesl minulou neděli, pak měla víceméně pozitivní komentáře. Podle deníku *Süddeutsche Zeitung* v ní jinak chladný politik šílil „sociální vřelostí“.

Zdá se tedy, že německá média chtějí sociálnědemokratickému kandidátovi dát druhou šanci. Možná že budou volby nakonec přece jen napínavé, pokud už se Steinbrück nepohne z křesla kancléře a přežije

mit si společné, ale i odlišné rysy obou epoch. Výběr děl upozorní návštěvníka zejména na to, jak všudypřítomné bylo v antice i klasicismu zobrazení nahého mužského těla. Obě výstavy tak vedou svého druhu dialog s nedávnou vídeňskou výstavou *Nazi muži* od roku 1800 do dneška, která loni na podzim přitahovala davy návštěvníků do Leopoldova muzea ve Vídni a jejíž kurátoři si dali tu těžkou práci a zdokumentovali posledních 200 let uměleckého vývoje prostřednictvím mužské nahoty.